

INTERNATIONAL WEEKLY

№09 01.09.2025- 30.09.2025

Теми:

- Україна – ЄС
- Зовнішня та безпекова політика України
- Перебіг російсько-української війни

■ УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: 19-й пакет ЄС: чи змусить він Росію піти на перемир'я?_____3

Інші події в ЄС_____7

■ ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: Зміна позиції Трампа щодо російсько-української війни: риторика чи переорієнтація зовнішньополітичного курсу США?_9

Двосторонні відносини_____13

Латвія_____13

Індія_____13

Франція_____14

Корея_____14

Оман_____15

■ ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Зміни на фронті_____16

Військова допомога_____17

Росія: внутрішні та зовнішні виклики_____19

■ АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: 19-й пакет ЄС: чи змусить він Росію піти на перемир'я?

Фото: Getty Images

Європейський Союз продовжив ще на рік дію санкцій проти Росії за її "гібридну діяльність". Рада ЄС ухвалила рішення зберегти індивідуальні обмежувальні заходи до 9 жовтня 2026 року, повідомили у пресслужбі інституції. Санкції поширюються на 47 фізичних і 15 юридичних осіб, причетних до дестабілізаційних дій Росії за кордоном. Їхні активи залишаються замороженими, а громадянам і компаніям ЄС заборонено надавати їм будь-яку фінансову підтримку. Крім того, цим особам заборонено в'їзд і транзит територією Євросоюзу.

У Раді ЄС пояснили, що рішення пов'язане з триваючими гібридними операціями Москви — зокрема, втручанням у європейський інформаційний простір, кібератаками та актами саботажу. Санкційний режим проти Росії, спрямований на протидію гібридним загрозам, діє з жовтня 2024 року. Його вже кілька разів розширювали — зокрема у травні 2025-го, коли під обмеження потрапили фінансові спонсори дестабілізаційної діяльності та з'явилася можливість блокувати ліцензії російських медіа.

Тим часом ЄС готує 19-й пакет санкцій проти Росії, який зараз розглядають країни-члени. Єврокомісія запропонувала запровадити нові обмеження у сферах енергетики, фінансів та військових технологій, серед яких — повна заборона транзакцій для «Роснефти» та «Газпромнефти» і заморожування активів низки інших компаній.

Втім, Словаччина висловила заперечення щодо деяких положень пакета, пов'язаних з енергетикою та автомобільним ринком. За словами джерел у ЄС, певні країни-члени мають свої зауваження, тож обговорення тривають.

За даними низки джерел, Австрія наполягає, щоб у 19-й пакет санкцій проти Росії було включено пункт про компенсацію Raiffeisen Bank International (RBI) за штраф, накладений на нього в Росії. Як повідомили дипломатичні джерела агентству Reuters, Відень вимагає також розблокувати акції будівельного концерну Strabag на суму близько двох мільярдів євро. Ці акції раніше були визнані активами російського бізнесмена Олега Дерипаски, який перебуває під санкціями ЄС.

Підставою для таких вимог стало рішення російського суду, за яким Raiffeisen Bank мав виплатити два мільярди євро за позовом компанії Rasperia, раніше пов'язаної з Дерипаскою. Суд дозволив банку отримати пакет акцій Strabag у рахунок боргу, однак виконати це рішення неможливо, бо цінні папери заморожені в межах санкцій ЄС. Дерипаска включили до санкційного списку ще у 2022 році за підтримку російської оборонної промисловості після початку вторгнення в Україну.

Пропозиція Австрії викликала різку критику з боку деяких держав-членів ЄС. Один із дипломатів зазначив: «Це був би вкрай сумнівний сигнал. Raiffeisen мав піти з російського ринку, але досі цього не зробив — зокрема завдяки підтримці Німеччини та Австрії». RBI залишається найбільшим західним банком, який продовжує працювати в Росії, у тому числі обслуговуючи енергетичні операції.¹

Ініціатива Відня вважається суперечливою. Критики побоюються, що погодження такої схеми фактично легітимізує російські суди, які ухвалюють рішення про конфіскацію західних активів у відповідь на санкції, і створить небезпечний прецедент для їх оскарження. Один із дипломатів підкреслив: «Якщо ми підемо цим шляхом, можемо розблокувати чимало російських активів — а це суперечить самій логіці санкційної політики».

26 вересня 2025 року федеральний канцлер Німеччини Фрідріх Мерц (ХДС) уперше публічно підтримав план ЄС використати заморожені активи Центрального банку Росії — не через конфіскацію, а у вигляді безвідсоткової позики Україні на суму до 140 мільярдів євро. У статті для Financial Times він наголосив на необхідності створення «юридично бездоганного механізму», який би відповідав міжнародному праву і формально залишав право власності на кошти за Росією.

Запропонована модель передбачає, що Єврокомісія випускатиме безвідсоткові облігації під заставу цих резервів, перетворюючи їх на поетапні кредити для України. Формально Росія залишатиметься власником активів, але вони залишатимуться замороженими, доки Кремль не компенсує збитки, завдані Україні. І вже 20 вересня 2025 року Єврокомісія представила 19-й пакет санкцій проти Росії, що включає нові заходи у сферах енергетики, фінансів і військово-промислового комплексу.

Голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн представила основні положення пакета, серед яких:

- заборона імпорту російського скрапленого природного газу (СПГ) із 1 січня 2027 року (раніше планувалося з 2028-го);

- включення ще 118 суден до так званого «тіньового флоту» (загалом понад 560), заборона на їх перестрахування, а також на перестрахування російських літаків;

- повна заборона на всі транзакції за участю компаній «Роснефть» і «Газпромнефть» (скасовуються попередні винятки);

¹ ЄС продовжив на рік санкції проти Росії за "гібридні дії". 03.10.2025. <https://suspilne.media/1130252-es-prodovziv-na-rik-sankcii-proti-rosii-za-gibridni-dii/>

- заборона інвестицій у російські спеціальні економічні зони, пов'язані з ВПК, і можливе поширення санкцій на порти за межами Росії, які використовуються для перевалки зброї або «тіньового флоту»;
- заборона транзакцій із криптовалютними платформами, а також надання криптопослуг росіянам;
- розширення санкцій на платіжну систему «МІР» і Систему швидких платежів;
- обмеження доступу до ринку капіталу ЄС для нових російських банків і їхніх операцій у третіх країнах;
- посилення контролю експорту хімікатів, металів, руд, солей і товарів подвійного призначення;
- розширення заборон на експорт технологій, пов'язаних із геоінформаційними системами, штучним інтелектом і високопродуктивними обчисленнями;
- санкції проти 45 організацій у Росії, Китаї, Індії та інших країнах, які співпрацюють із російським ВПК;
- обмеження щодо осіб, причетних до викрадення та насильницької русифікації українських дітей;
- нові обмеження, що стосуються туризму до Росії.

Прямі положення щодо посилення візової політики наразі відсутні.²

Процедура ухвалення санкцій така: після пропозиції голови Єврокомісії проект готується Комісією і Високим представником, обговорюється у робочих групах Ради ЄС, потім затверджується послами (COREPER II) і Радою міністрів закордонних справ. Рішення ухвалюється одностайно й після юридично-лінгвістичної перевірки публікується в Офіційному журналі ЄС. Заборона на імпорт енергоносіїв може бути ухвалена кваліфікованою більшістю, решта — лише одностайно.

Єврокомісія також прагне виконати заклик президента США припинити закупівлі російських енергоносіїв. За перше півріччя 2025 року країни ЄС імпортували СПГ із Росії на суму 4,5 млрд євро. Комісія пропонує скоротити чинні контракти на рік раніше — до середини 2026-го. Водночас Угорщина і Словаччина збережуть виняток і зможуть отримувати російський газ через трубопровід TurkStream ще два з половиною роки.

Попри це, **ознак реального зменшення енергозалежності цих країн немає**: за даними аналітичного центру CREA, у 2024 році частка російської нафти в імпорті Угорщини сягнула 86 %, у Словаччині — близько 90 %. Хоча офіційно ці країни посилаються на географічні та технічні обмеження, експерти вважають, що це не відповідає дійсності: ще у 2019 році половину поставок до Угорщини здійснювали з альтернативних джерел, і нафтопереробні заводи успішно їх переробляли.

Наприкінці серпня 2025 року постачання через трубопровід «Дружба» тимчасово зупинили через атаки українських дронів, що викликало різку реакцію Будапешта та Братислави. Попри це, міністри економіки обох країн заявили про готовність до поступової диверсифікації, якщо збережеться стабільність поставок.

Урсула фон дер Ляєн повторно підтримала ідею репараційної позики Україні під заморожені російські активи, наголосивши: «Повернення позики знадобиться лише у разі, якщо Росія після миру виплатить репарації. Це її війна, і саме агресор має заплатити». Міністри фінансів Німеччини, Іспанії та інших країн ЄС також висловилися

² Санкционный пакет ЕС № 19.03.10.2025.<https://www.cisg.info/sanctions-eu-package.php?id=19>

за активніше використання цих коштів. Зараз ЄС спрямовує лише відсотки з розміщення активів, але, наприклад, Іспанія вже заявила про намір скоротити імпорту російського СПГ, попри те що залишається одним із його найбільших споживачів у ЄС.

У той же час, *хоч ЄС і продовжує дотримуватися курсу розширення тиску на Росію, всередині Європи досі немає єдності і повного розуміння потреби у жорсткому економічному обмеженню агресора. Постійні поступки російським олігархам, бажання швидкої наживи з боку їхніх російських партнерів зберігають для Москви важелі впливу, які роблять для неї подібні економічні обмеження не остаточними, а отже і не впливовими на їхнє бажання продовжувати війну.*

Фіцо зустрівся з Путіним у Пекіні

02.09.2025

Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо єдиний з лідерів країн-членів ЄС, присутній у китайській столиці.

Окрім нього, зустріч з правителем Росії у Китаї провів президент Туреччини Реджеп Тайп Ердоган та планує – президент Сербії Александар Вучич.

Європейська правда

Група Орбана в Європарламенті ініціювала процедуру відставки фон дер Ляєн

11.09.2025

Ультраправа група Європарламенту "Патріоти за Європу" ініціювала вотум недовіри президентці Єврокомісії Урсулі фон дер Ляєн.

Повідомляючи про це прем'єр Угорщини Віктор Орбан висловив невдоволення промовою State of the Union, яку фон дер Ляєн вчора виголосила в Європарламенті.

“Які дні! У повітряному просторі Польщі збили російські дрони. Голова комісії, яка насправді є службовцем держав-членів, виголосила справжню войовничу, політичну промову. Слово "Україна" пролунало 35 разів”, – обурився Орбан.

Він додав, що попереду – великі виклики, що принесуть зміни, і "питання лише в тому, яку відповідь ми дамо – брюссельську чи угорську”.

Напередодні парламентських виборів (2026) він представляє своїх опонентів як тих, хто нібито поставить Угорщину у залежність від Брюсселя, послабивши її суверенітет.

Європейська правда

У Польщі стартували масштабні військові навчання з танками та авіацією

17.09.2025

Сьогодні на військовому полігоні в Оржиші, розташованому приблизно за 100 кілометрів від стратегічного Сувальського коридору, розпочинаються великі навчання бронетанкових військ і повітряних сил під кодовою назвою "Залізна брама”.

Маневри в Оржиші є частиною широкомасштабних навчань "Залізний захисник” – найбільших військових маневрів такого типу в Польщі в 2025 році.

У навчаннях беруть участь 30 тисяч солдатів та 600 одиниць техніки з Польщі та країн НАТО.

Європейська правда

У Румунії розслідують погрози низці шкіл та лікарень

21.09.2025

Протягом неділі 21 вересня у поліцію Бухареста звернулися адміністрації кількох навчальних та медичних закладів столиці з повідомленнями про те, що їм на офіційні електронні скриньки надійшли листи з погрозами.

Анонім написав, що збирається "зайти у школу з двома пістолетами і влаштувати справжню бійню, а потім застрелитися", та що напад планується у понеділок.

Європейська правда

Міністр оборони Данії вважає гібридною атакою повторну появу невідомих безпілотників

25.09.2025

Троель Лунд Поульсен додав, що такі дії становлять загрозу для безпеки Данії.

Він зазначив, що "це не виглядає, як якийсь збіг – це виглядає як систематичні дії".

“Мета таких гібридних атак – посіяти страх. Вона для того, щоб створити розкол, щоб злякати нас... Зараз важливіше, ніж будь коли, щоб ми були згуртовані,” – наголосив міністр.

Європейська правда

Суд визнав експрезидента Франції Саркозі частково винним у "лівійській справі"

25.09.2025

Зокрема, Ніколя Саркозі визнали винним в "участі у злочинній змові" у 2005-2007 роках у справі про прийняття коштів на виборчу кампанію від покійного лівійського диктатора Муаммара Каддафі.

Європейська правда

Партія Санду отримує одноосібну більшість у новому парламенті Молдови

29.09.2025

Після підрахунку близько 95% протоколів з дільниць для голосування, партія "Дія і солідарність" (Partidul Acțiune și Solidaritate, PAS) має підтримку більше 47,5% виборців, і цей показник продовжує зростати.

Зараз триває підрахунок голосів діаспори, яка голосувала довше, ніж мешканці Молдови. Серед громадян Молдови у європейських державах, які ходять на вибори, є переконлива більшість виборців PAS.

Європейська правда

■ АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Зміна позиції Трампа щодо російсько-української війни: риторика чи переорієнтація зовнішньополітичного курсу США?

Фото: AP

Президент США Дональд Трамп несподівано змінив свою риторику щодо шансів України повернути території в межах міжнародно визнаних кордонів. Після виступу на Генасамблеї ООН і зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським у Нью-Йорку 23 вересня 2025 року Трамп написав у Truth Social, що Україна **«може повернути всі території, а можливо, навіть більше»**. Він зазначив, що «повністю зрозумів військову й економічну ситуацію в Україні та Росії» і вважає, що **«за підтримки ЄС Україна здатна відновити свої початкові кордони»**. На його думку, Росія, яка воює вже понад три роки, виявилася неспроможною досягти значних успіхів у війні, яку «справжня військова сила мала б виграти за тиждень».

Під час зустрічі з президентом Франції Еммануелем Макроном Трамп повторив, що Росія може бути **«паперовим тигром»**, але визнав, що війна триватиме ще довго. Володимир Зеленський назвав заяви Трампа «позитивним сигналом» і висловив сподівання, що США залишатимуться з Україною до кінця війни. Він також зазначив, що нинішня розмова з Трампом була «найповнішою» з усіх попередніх, а їхні стосунки стали кращими. Білий дім процитував слова Трампа, який назвав Зеленського **«хоробрим чоловіком, що веде запеклу боротьбу»**.³

Реакція опозиційних українських політиків на слова Трампа була переважно стриманою. Депутат «Європейської солідарності» Олексій Гончаренко вважає, що Трамп фактично перекладає відповідальність за війну на ЄС, тоді як Володимир Ар'єв наголосив, що справжня зміна позиції можлива лише за умови збільшення військової

³ Зустріч у Нью-Йорку і зміна риторики Трампа. Головне з переговорів за тиждень. 27.09.2025. <https://www.dw.com/uk/zmina-ritoriki-trampa-sodo-vijni-rf-ak-reaguut-v-ukraini/a-741218>

допомоги й санкцій. Депутат «Голосу» Ярослав Железняк заявив, що слова Трампа нічого не змінюють, а «слуга народу» Данило Гетманцев зауважив, що навіть Трамп більше не впевнений у швидкому завершенні війни.

Експерти по-різному пояснили зміну риторики Трампа. Зокрема, Дмитро Левусь із Центру «Український меридіан» вважає, що це результат системної дипломатичної роботи України та партнерів, а також розчарування Трампа поведінкою Кремля. Олександр Краєв із «Української призми» припускає, що Трамп просто відображає почуті на зустрічах тези, прагнучи підтримати приємний для співрозмовників тон. Натомість військовослужбовець і політтехнолог Тарас Березовець переконаний, що нові заяви Трампа більше пов'язані з американською стратегією щодо Китаю, ніж із Україною. На його думку, президент США підвищує ставки у геополітичній грі, і тому його оцінка ситуації може змінитися знову. Політтехнолог Тарас Загородній вважає, що ця зміна не випадкова й пов'язана з низкою чинників, які впливають на президента США. За його словами, саме при Трампі Україна має реальні шанси відновити кордони 1991 року, оскільки між ним і Путіним існують фундаментальні суперечності у сфері нафти й газу. Вплинули також поїздки спецпредставника Кита Келлога до Києва: після них Трампу доповіли, що Росія слабша, ніж вважали раніше, і програє війну. Системні атаки України на енергетичну інфраструктуру Росії лише підтвердили її стратегічну перевагу, що для США є ключовим фактором. Загородній також нагадав, що на Трампа тиснуть колеги-республіканці напередодні проміжних виборів до Конгресу — без зовнішньополітичних успіхів їхня підтримка може знизитися. Перемога України стала б важливим здобутком для партії.

Ключовою подією тижня стала зустріч президентів США та України у Нью-Йорку 23 вересня на полях Генасамблеї ООН. Після переговорів із Володимиром Зеленським Дональд Трамп заявив у Truth Social, що Росія є «паперовим тигром», а Україна має всі шанси повністю відновити свою територію за підтримки Євросоюзу — і навіть «піти далі».

Президент США зазначив, що, детально ознайомившись із військовою та економічною ситуацією в Україні й Росії, дійшов висновку: **Київ, маючи підтримку ЄС, здатен відвоювати свої початкові кордони**. Він додав, що це стане можливим завдяки часу, терпінню та фінансовій допомозі Європи й НАТО. Трамп також підтвердив, що США продовжать постачати зброю Альянсу, щоб той міг використовувати її для підтримки України.

Зеленський назвав зміну позиції Трампа результатом інформації, отриманої під час особистої зустрічі, і повідомив, що американський президент підтримав право України завдавати ударів у відповідь по російських об'єктах, зокрема енергетичних. «Ми обговорили кілька перспективних ідей для наближення миру — сподіваюся, вони дадуть швидкий результат», — сказав Зеленський.

Щодо санкцій і російських енергоносіїв, *Трамп раніше наголошував, що нові обмеження США можливі лише після того, як усі країни ЄС — включно зі Словаччиною та Угорщиною — відмовляться від закупівлі російської нафти й газу*. Зеленський зазначив, що Братислава може погодитися на це за умови появи альтернативних шляхів постачання, а Трамп пообіцяв поговорити з Віктором Орбаном, висловивши впевненість, що той «припинить купувати російську нафту». Угорщина, втім, через свого міністра закордонних справ Петера Сіярто, відповіла, що не планує змінювати свою політику. Під час зустрічі з президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом Трамп також закликав Анкару скоротити закупівлю російських енергоресурсів і натякнув, що повернення Туреччини до програми виробництва F-35 може стати стимулом для цього кроку.

У Кремлі на риторику Трампа відреагували стримано, хоча кількість провокацій російських літаків біля кордонів НАТО різко зросла. Дмитро Пєсков відкинув порівняння з «паперовим тигром», заявивши, що Росія — це «ведмідь, і паперових ведмедів не буває». Держсекретар США Марко Рубіо, зустрівшись із Сергієм Лавровим, повторив вимогу Вашингтона, щоб Москва припинила вбивства і зробила конкретні кроки для мирного врегулювання.

Аналітики по-різному оцінюють мотиви різкої зміни тону Трампа. За даними *The Wall Street Journal*, американські радники донесли до президента реальний стан справ на фронті — мінімальні успіхи Росії та потенціал нового українського контрнаступу, який потребує підтримки США. *The Telegraph* і *Reuters* припускають, що *Трам* фактично перекладає відповідальність за подальшу допомогу Україні на Європу, прагнучи дистанціювати Вашингтон від війни. Натомість *New York Post* вважає, що його заява — частина переговорної стратегії, спрямованої на тиск на Москву, яка поки не демонструє готовності до компромісу.

Попри гучні заяви, реальні ж кроки Трампа поки що обмежені. Водночас рішення зняти обмеження на продаж американської зброї Україні залишається важливим позитивним сигналом на майбутнє.

Президент США Дональд Трамп дедалі менше терпить поведінку Росії. Якщо Москва відмовиться від перемовин про врегулювання війни в Україні, наслідки для неї будуть дуже негативними. Таку заяву зробив віцепрезидент Джей Ді Венс, підкресливши, що глава Білого дому орієнтується на реалії на місцях. За словами Венса, Сполучені Штати вели серйозні переговори і з росіянами, і з українцями, але Трамп втрачає терпіння, бо вважає, що російська сторона не пропонує достатньо для припинення бойових дій. Венс наголосив також, що війна завдає шкоди всім — Росії, Україні та США — і американська адміністрація прагне, аби вбивства припинилися. Трамп бачить економічні показники зі Східної Європи й знає про численні людські втрати з обох боків. Він уже звертався з вимогою до Володимира Путіна припинити вбивства і сказав це Зеленському; адміністрація працює над миром щодня. Якщо ж росіяни не продемонструють готовності до переговорів, це, за переконанням Венса, матиме для них дуже погані наслідки.

Після зустрічі з Володимиром Зеленським Дональд Трамп заявив, що Україна здатна повернути всі окуповані території й здобути перемогу. На його думку, Росія перебуває в економічній скруті, тому перевага зараз на боці Києва.

Втім, керівник Центру громадської аналітики «Вежа» Валерій Клочок переконаний, що заяви Трампа не свідчать про радикальну зміну його позиції. Він і далі вважає, що Україна може перемогти за підтримки ЄС і НАТО, водночас відмежовуючи США від безпосередньої участі. Клочок наголошує, що Трамп, по суті, перекладає відповідальність за подальший перебіг подій на Європу й Україну, демонструючи Путіну готовність підтримувати Київ «руками Європи». За словами аналітика, ця позиція не суперечить бажанню Трампа виглядати миротворцем і зберегти шанс на Нобелівську премію миру.⁴ Політолог Ігор Рейтерович додає, що хоча нові заяви Трампа не означають суттєвого збільшення підтримки України, у риториці президента США для Києва є позитив. Його слова прозвучали на тлі успіхів ЗСУ й можуть бути елементом тиску на Москву. У Росії ж така позиція викликала різку реакцію — пропагандисти змінили тон, а Медведєв і Пєсков звинуватили Трампа у спотворенні

⁴ Трамп не просто так заговорив про перемогу України: про що свідчать гучні заяви лідера США. 25.09.2025. https://24tv.ua/geopolitics/zayava-trampa-pro-peremogu-ukrayini-chomu-lider-ssha-zminiv-rit-oriku_n2921447

реальності та «зраді», обурившись його оцінками стану російської економіки та твердженнями, що Росія є лише «паперовим тигром».

Президент Володимир Зеленський пояснив, чому Дональд Трамп змінив риторику щодо війни в Україні. За його словами, головна причина полягає в тому, що американська сторона тепер краще розуміє ситуацію на фронті та вірить у здатність України захищати свої території. Важливу роль відіграла й недовіра до російського диктатора Володимира Путіна. Як зазначив Зеленський, під час зустрічей із лідерами, зокрема з Трампом, детально обговорюються різні аспекти бойових дій. Президент наголосив, що Україна не повинна демонструвати слабкість перед загрозами Кремля. «Якщо вони погрожують блекаутом у Києві, то повинні знати, що блекаут може бути і в столиці Росії», — сказав він. Зеленський підкреслив, що зміна риторики західних лідерів зумовлена саме глибшим розумінням реального стану справ на полі бою та зміцненням віри в Україну. Він навів приклад американських систем, як-от Delta, які відстежують пересування російських військ. За його словами, деякі короточасні успіхи ворога інколи сприймають як «окупацію», хоча українські сили швидко відновлюють контроль. Такі деталі стають зрозумілими лише після низки зустрічей і пояснень, які він регулярно проводить із міжнародними партнерами, включно з президентом США.

Глава держави також прокоментував заяву Трампа про можливість звільнення всіх українських територій, наголосивши, що Вашингтон залишається відданим підтримці Києва. Якщо Москва не проявить готовності до миру, Сполучені Штати готові посилити допомогу Україні, зокрема у сфері озброєнь. При цьому Зеленський нагадав, що Україна не обирала війну й завжди прагне до дипломатичного вирішення конфлікту. Раніше президент зазначав, що не здивований новими заявами Трампа, адже переконаний — американський лідер щиро хоче української перемоги у війні з Росією.

Враховуючи як важко передбачити подальші дії Трампа дати однозначної оцінки його позиції сьогоднішнього дня важко. **Для Києва це приємний знак, але не той, який треба зробити ключовим чи навіть покладатися. Необхідно продовжувати багатогранний курс згуртування, особливо з європейськими союзниками.**

Україна-Латвія

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністеркою закордонних справ Латвії Байбою Браже

03.09.2025

Міністр закордонних справ Андрій Сибіга: "Я провів розмову з Байбою Браже, щоб скоординувати кроки і подякувати Латвії за її тверду підтримку. Ми обговорили результати нещодавніх міністерських зустрічей ЄС і погодилися з необхідністю продовжувати і посилювати тиск на Москву. Путін має усвідомити, що ціна агресії буде лише зростати".

МЗС України

Україна-Індія

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністром закордонних справ Індії Субраманьямом Джайшанкаром

04.09.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Я говорив з главою МЗС Індії Субраманьямом Джайшанкаром щодо зміцнення українсько-індійського партнерства та подальшу імплементацію домовленостей, досягнутих нашими лідерами, Президентом Володимиром Зеленським та Прем'єр-міністром Нарендрою Моді.

Я поінформував індійського колегу про поточну ситуацію на фронті та зусилля України, спрямовані на досягнення справедливого миру. Ми розраховуємо на авторитетний голос та активну роль Індії у підтримці повного припинення бойових дій та ширших міжнародних мирних зусиль.

Ми домовилися зустрітися під час тижня високого рівня ГА ООН у Нью-Йорку та продовжити відчутний розвиток наших двосторонніх відносин, у тому числі у політичному діалозі, майбутніх контактах на високому рівні, економічному співробітництві, технологічній та інших сферах".

МЗС України

Україна-Франція

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністром Європи та закордонних справ Франції Жаном-Ноелем Барро

10.09.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Я поспілкувався з Жаном-Ноелем Барро про ескалацію терору з боку Росії: смертоносні удари по цивільних, урядових кварталах та вторгнення дронів у Польщу.

Своїм навмисним порушенням повітряного простору Польщі Росія випробовує реакцію Заходу. І ця реакція має бути жорсткою.

Тиск на Москву має бути посилений без зволікань — як з боку Європи, так і Сполучених Штатів. Ми повинні припинити фінансування російської війни.

Україна потребує додаткових систем протиповітряної оборони, особливо напередодні зимового сезону. Ми маємо забезпечити можливість використання протиповітряної оборони партнерів разом з українською для спільного перехоплення російських ракет і дронів.

Зараз не час для слабких відповідей — вони лише заохочують подальшу агресію. Настав час миру через силу та реальних дій."

МЗС України

Україна-Корея

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністром закордонних справ Республіки Корея Чо Хьоном

15.09.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Мав телефонну розмову з міністром закордонних справ Чо Хьоном, щоб подякувати Республіці Корея за підтримку суверенітету та територіальної цілісності України і підтвердити нашу зацікавленість у поглибленні двосторонніх відносин.

Ми обоє підтвердили нашу відданість співпраці задля розвитку взаємовигідного

двостороннього співробітництва та політичного діалогу на різних рівнях.

Ми також обмінялися думками щодо регіональної безпеки та спільних загроз безпеці, що постають через поглиблення військово-технічного співробітництва між Росією та КНДР.

Ми скоординували дії на багатосторонніх форумах, зокрема в контексті головування Республіки Корея в Раді Безпеки ООН, та обмінялися думками напередодні тижня високого рівня Генеральної Асамблеї ООН.

Україна та Республіка Корея разом продовжуватимуть будувати партнерство, засноване на спільних цінностях та відданості глобальному миру та безпеці."

МЗС України

Україна-Оман

***Андрій Сибіга провів зустріч з міністром закордонних справ Оману
Бадром Аль-Бусаїді***

22.09.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Я був радий зустрітися з Його Високоповажністю міністром закордонних справ Оману Бадром Аль-Бусаїді в штаб-квартирі ООН. Обговорили мирні зусилля та нашу роботу з організації зустрічі лідерів для прискорення завершення війни. Я запропонував Оману відігравати роль у мирному процесі, використовуючи свій авторитетний голос. Ми обговорили шляхи розвитку взаємовигідного співробітництва в багатьох сферах, від сільського господарства до технологій і торгівлі. Україна відкрила посольство в Маскаті, продемонструвавши нашу готовність зміцнювати зв'язки. Я також запросив свого колегу відвідати Україну".

Європейська правда

Джерело: Армія FM

■ Зміни на фронті

Тренд: *Ворог веде інтенсивні наступальні дії вздовж усієї лінії фронту на тринадцяти основних оперативних напрямках, інтенсивність яких у середньому становить 160-190 штурмів на добу.*

Росіяни накопичують сили у напрямку Костянтинівки і інших міст на Донеччині і продовжують спроби прориватися з Донеччини на Дніпропетровщину.

Мета прориву російських військ полягає в тому, щоб атакувати населені пункти вже на боці Дніпропетровської області, і намагати там атакувати та закріпитися тими самими малими групами. Також ворог намагається встановити повний контроль над населеними пунктами Часів Яр і Торецьк, створити умови для блокування Костянтинівки зі сходу, півдня та заходу, охопити Покровсько-Мирноградську агломерацію.

Під час літньої наступальної кампанії РФ планувала створити буферну зону в Харківській та Сумській областях, захопити Покровську агломерацію, вийти на кордони Донецької області, захопити низку територій в Запорізькій, Дніпропетровській і Херсонській областях. Втім, завдяки продуманим діям українських командирів, плани РФ не були реалізовані.

З початку літа РФ перейшла до нової **тактики "тисячі порізів"**. Вона полягає в тому, що РФ застосовує невеликі штурмові групи по 4-6 військових одночасно на багатьох ділянках. Ці групи повинні наступати під рельєфом місцевості та проникати на територію України. "Фактично така ситуація скалася на Добропільському напрямку, де противник силами 8-ї та 51-ї загальновійськових армій, 68-го армійського корпусу приступив до втілення цієї тактики на практиці. Після низки важких боїв на Покровському напрямку, на напрямку міста Мирноград та в районі селища

Новоекономічного бойові дії поступово зміщувалися на північ. Противник, розтягуючи наш фронт і маючи суттєву перевагу в силах і засобах, силами переважно бригад 51-ї армії й передових батальйонів, зміг просунутися окремими групами на глибину від 12 до 20 км", як зазначив Головнокомандувач Збройних Сил України генерал Олександр Сирський⁵

Найбільш напружена обстановка залишається на сході України. Там противник суттєво переважає в силах і засобах і, за підтримки авіації, артилерії, широкого застосування ударних БпЛА, веде наступальні дії високої інтенсивності. Покровському та Новопавлівському напрямках. Також понад десяток атак відбулося і на Лиманському й Торецькому напрямках.

На **Сіверському напрямку** противник постійно наступав на позиції Сил оборони, але підтвердженого прогресу не досягли.

На **Лиманському напрямку** протягом місяця спостерігалось просування російських військ на південь від Зарічного (на захід від Лимана).

На **Краматорському напрямку** відбулися бойові зіткнення з ворогом у районах Міньківки, Ступочок, Білої Гори та в бік Бондарного.

На **Торецькому напрямку** відбувалися постійні штурми противника у районах Торецька, Плещіївки, Щербинівки, Катеринівки та Полтавки.

На **Покровському напрямку** ворог продовжив наступальну операцію. але прогресу досягти не вдалося. Українські захисники зупинили багаточисельні атаки в районах населених пунктів Родинське, Миролюбівка, Промінь, Звірове, Котлине, Удачне, Новопідгородне, Дачне, Новоукраїнка, Сухий Яр, Шахове, Молодецьке та в бік Покровська, Торецького, Новоекономічного, Новопавлівки.

На **Новопавлівському напрямку** ворог продовжив просування в районах у районах Філії, Ялти, Піддубного, Толстого, Лісного, Олександрополя, Січневого, Комишувахи, Новоіванівки, Зеленого Гаю, Маліївки, Новогеоргіївки, Зеленого Поля, Запорізького, Обратного, Ольгівського та Полтавки.

На **Великомихайлівському напрямку** війська РФ продовжили наступальні операції, але підтвердженого прогресу не досягли.

На **Придніпровському напрямку** українські підрозділи відбили чотири атаки росіян у бік Антонівського мосту.

■ **Військова допомога**

США скорочують поставки деяких видів озброєнь до Європи через дефіцит ракет Patriot та зміну пріоритетів. Пентагон заявив про дефіцит деяких видів озброєння та блокує нові запити Європи.

Швеція анонсувала "зимовий" пакет підтримки для **України** на майже 100 млн. євро.

ЄС Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн повідомила про домовленість з Україною про спрямування 2 мільярдів євро на виробництво дронів.

Європа надала Україні додаткові 1,5 млрд доларів на закупівлю американської зброї у межах ініціативи з оборонної підтримки Києва PURL.

⁵ РФ перейшла до нової тактики "тисячі порізів": Сирський розповів, як цьому протистояти.
<https://www.unian.ua/war/sirskiy-rozkazav-pro-novu-taktiku-rosiji-tisyachi-poriziv-13143039.html>

■ *Росія: внутрішні та зовнішні виклики*

Тренд: *Росія відкриває фронт війни проти НАТО*

Росія відкриває новий фронт і провокує НАТО, що підвищує ризик ескалації у регіоні, пише *The Economic Times*. Інцидент із російськими безпілотниками, які порушили повітряний простір Польщі, викликав негайну реакцію Варшави: у небо підняли польські та союзницькі винищувачі, а також задіяли системи ППО. На думку видання, **ці дії Москви можуть свідчити про спробу створити новий осередок напруги, який потенційно здатен втягнути НАТО у пряме зіткнення з Росією.**

Польща нині посідає ключову позицію на східному фланзі Альянсу. Країна активно посилює обороноздатність: у 2024 році підписала контракт на закупівлю 96 ударних гелікоптерів *Boeing AH-64 Apache*, проводить спільні навчання зі США та випробовує ізраїльські ракети *Spike NLOS*. Це робить Варшаву не лише важливою ланкою безпеки Європи, а й **потенційною мішенню для російських провокацій.**

Видання нагадує, що стаття 5 Вашингтонського договору гарантує колективний захист: напад на одного члена НАТО розглядається як напад на всіх. Однак її застосування не є автоматичним — рішення ухвалюється лише після офіційного звернення постраждалої країни та консультацій союзників. Реакція може бути як дипломатичною, так і військовою, залежно від політичного консенсусу всередині Альянсу. *The Economic Times* підкреслює, що хоч офіційних ознак початку глобальної війни немає, ситуація залишається напруженою. Будь-який транскордонний інцидент між Росією та країнами НАТО може стати каталізатором ширшого конфлікту. У ніч на 10 вересня ЗС РФ здійснили масовану атаку дронами типу «Шахед», частина яких порушила польський повітряний простір. Польські війська були змушені їх збивати, а в небі неподалік кордону помітили літак дальнього радіолокаційного виявлення *Saab 340 AEW&C*.

Німецький політолог Герфрід Мюнклер вважає, що ***Росія відкриває «другий фронт»*** у Європі, відправляючи дрони до Польщі. За його оцінкою, **метою операції було не лише перевірити здатність Польщі та НАТО реагувати, а й поставити Європу перед стратегічною дилемою: чи підтримувати Україну, чи концентрувати ресурси на західному фланзі Альянсу.** Мюнклер підкреслює, що наказ про операцію з дронами, ймовірно, виходив «зверху» — від кремлівської влади, і мав як військову, так і політичну мету. Тиск полягав у змушенні НАТО швидко перекинути сили на східний фланг, що могло відвернути увагу від України та обмежити допомогу Києву, зокрема системи ППО. За даними польського Оперативного командування, у ніч з 9 на 10 вересня російські дрони неодноразово порушували польський повітряний простір, створюючи реальну загрозу безпеці громадян. Польська та союзна авіація збила дрони, і це стало першим випадком застосування ВПС Польщі зброї у власному повітряному просторі. Загалом, до Польщі проникли 21 російський безпілотник, що підтвердили глава МО Владислав Косіняк-Камиш і президентське Бюро міжнародної політики.⁶ За словами Мюнклера, такі дії Кремля спрямовані на зв'язування сил НАТО, унеможливлення їхніх дій у ключових районах України та загальне послаблення західної підтримки Києва.

Військовий експерт Сергій Грабський вважає, що Росія наразі не здатна вести війну на два фронти, навіть перебуваючи в Україні. За його словами, російські сили повністю

⁶ Політолог: Путін відкриває другий фронт у Європі.
10.09.2025. <https://www.pap.pl/ua/ukrainian/news/politolog-putin-vidkrivae-drugiy-front-u-evropi>

зосереджені на основному напрямку, а другорядні ділянки отримують мінімальне прикриття. Попередньо, колишній спецпредставник Держдепартаменту США Курт Волкер зазначав, що провокації Росії проти країн НАТО мають демонстративний характер і відображають слабкість РФ у війні проти України. У разі продовження таких систематичних провокацій західні країни можуть розглянути більш рішучі заходи, але наразі широка підтримка для прямого втручання відсутня.⁷

У НАТО заявляють, що Росія веде проти альянсу гібридну війну та готується до потенційної повномасштабної агресії. Збільшення кількості інцидентів із порушенням повітряних кордонів держав НАТО спричинило різке загострення ситуації в Європі та викликало занепокоєння щодо довгострокових намірів Росії. Західні експерти відзначають, що економіка Росії дедалі більше орієнтується на потреби війни, що водночас збільшує її військовий потенціал. Втім, наразі немає явних ознак безпосередньої підготовки до вторгнення, таких як масове перекидання військ. Тому більшість оцінок припускають, що Росії знадобляться роки для підготовки і можливої атаки на Західну Європу.

Військові аналітики ВВС зібрали ключові питання щодо готовності Європи до потенційної масштабної війни та спробували дати на них відповіді. Причини, через які Захід побоюється російського нападу на НАТО, пов'язані із війною в Україні, ворожим ставленням російського керівництва до Альянсу та активною мілітаризацією Росії. Очевидних ознак нападу на цей момент немає. Відносини між Росією та Заходом загострилися після 2014 року, коли Росія анексувала Крим і брала участь у гібридній війні на Донбасі.

Перші великі російські навчання "Захід" у Білорусі 2017 року викликали занепокоєння у Балтії та Польщі, але вторгнення тоді не сталося. Лише у лютому 2022 року навчання "Союзна рішучість" передували реальному повномасштабному вторгненню в Україну. Після початку війни до НАТО приєдналися Фінляндія та Швеція, що змінило баланс сил поблизу російських кордонів і збільшило присутність інфраструктури альянсу. Розширення НАТО сприймається Кремлем як серйозна загроза; гіпотетичний вступ України до альянсу став однією з причин вторгнення.

Країни Балтії є потенційним театром бойових дій через сухопутні кордони з Росією і географічну вразливість, зокрема через "Сувальський коридор", який забезпечує сухопутне постачання. НАТО готується стримувати противника до підходу основних сил з глибини континенту.

Гібридна війна проти Європи вже ведеться: пошкодження підводних кабелів, вторгнення безпілотників у повітряний простір Польщі, прольоти російських МіГ-31 над Естонією та дрони поблизу аеропортів Данії й Норвегії. НАТО запровадило операції "Балтійський страж" та "Східний страж" для захисту критичної інфраструктури та повітряного простору. Якщо конфлікт із Росією переросте у війну, тактика НАТО радикально відрізнятиметься від українського фронту: ставка робитиметься на високоточну зброю, авіацію та морські сили, а дрони використовуватимуться радше для розвідки та цілевказання. **Основна стратегія на східному фланзі полягає у стримуванні передових частин супротивника та швидкому перекиданні підкріплень.**

НАТО не має єдиної армії, але загальна чисельність сил країн альянсу в Європі порівнянна з російською армією. Європейські країни активно готують мобілізаційні ресурси, включно з резервами та обов'язковою військовою підготовкою. Наприклад, у

⁷ Європа почала готуватися до можливої великої війни з Росією. 10 основних питань. 03.10.2025. <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c9v72p8x84wo>

Фінляндії та Польщі створено ефективні резерви, а країни Балтії відновлюють призов та зміцнюють територіальну оборону. Медичні служби готуються приймати тисячі поранених щодня, адаптуючи процеси до нових умов боїв, включно з пораненнями від дронів-камікадзе. Бундесвер розробляє системи стабілізації поранених прямо на фронті та евакуації різними способами.

Ядерна зброя залишається важливим стримуючим фактором. У Європі її мають Франція, Велика Британія та США (тут зберігаються тактичні боєзаряди), Росія зберігає ТЯЗ у себе та Білорусі. Хоч застосування такої зброї менш регламентоване, ядерне стримування здатне запобігти широкомасштабному конфлікту.

Європа частково покладається на США, хоча дедалі більше розвиває власні оборонні можливості та стратегії у межах НАТО і ЄС. Економіка та ВПК країн НАТО поступово адаптуються: витрати на оборону зростають, будуються нові заводи, збільшується виробництво боєприпасів, артилерії та систем ППО. Але виробничі потужності поки що не здатні забезпечити масове виробництво озброєнь у потрібних масштабах, а сучасні загрози, як дрони, потребують нових рішень.

Попри нарощування сил, ризик початку повномасштабної війни між НАТО та Росією у найближчому майбутньому низький. Росії спершу необхідно завершити війну в Україні та накопичити достатньо сил для вторгнення, що займе роки. Гібридні дії Кремля свідчать про складну ситуацію на українському фронті та обмежені можливості для одночасного наступу на Європу. Проте така імовірність зберігається доти, поки Україна тримає удар, слугуючи щитом Європи. **Проте як тільки суверенність Києва паде для Росії не буде кордонів, і вже зараз своїми діями вона показує, що Україна – тільки початок.**